

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/148/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116208481
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116208481.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, zastúpeného JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, s. r. o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany proti žalovaným: 1./ X. P., K.. X.X.XXXX, O. Z. XXX, 2./ B. P., K.. XX.X.XXXX, O. Z. XXX, zastúpení JUDr. Matúšom Mackom, Advokátska kancelária Svidník, Karpatská 804/10, Svidník, o zaplatenie 24.333,09 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo 7.6.2018 č.k. 19C/135/2016 - 132 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania.

Priznáva žalovaným spoločne a nerozdielne vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie nad sumu 21.698,45 eur s prísl. zastavil. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalovaným voči žalobcovi nárok na 100%-nú náhradu trov konania, o ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že pred začatím konania vo veci samej vzal späť žalobný návrh, a to v časti istiny s príslušenstvom nad sumu 21.698,45 eur s prísl.. Predmetom konania ostal nárok žalobcu na zaplatenie istiny, úrokov a úrokov z omeškania z uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere, ktorý právny nárok je potrebné vzhľadom na povahu tohto nároku podriaďiť pod § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale aj pod ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže táto zmluva požíva ochranu ako spotrebiteľská zmluva. Súd prvej inštancie sa zaoberal vnesenou námietkou premičania a poukázal ďalej aj na ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premičanie sa podľa § 103 veta prvá OZ viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ vyvolať jednostranným právnym úkonom. Veriteľ má právo vymáhať len nezaplatenú splátku. Rovnako má právo pri porušovaní povinnosti spočívajúcej v nezaplatení niektorej zo splátok, za splnenia podmienky, že to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky veriteľovi vyplýva výlučne z § 565 Občianskeho zákonníka. Ak veriteľ využije svoje právo podľa tohto zákonného ustanovenia a oznámi dlžníkovi, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, tak ako to

bolo v danom prípade, keď veriteľ vyzval listom zo dňa 8.3.2013 dlžníkov na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorazovo, potom premlčacia doba v zmysle § 103 veta druhá OZ začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Keďže veriteľ mohol uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, splatnosťou splátky najneskôr splatnej 20.2.2013, dňa 21.2.2013 začala plynúť trojročná premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplateného dlhu. Pokiaľ žalobca právo na zaplatenie zosplateného dlhu žalovaných zo zmluvy o úvere uplatnil až návrhom podaným na súde dňa 8.3.2016, je tento návrh premlčaný. Čiastočné zastavenie konania odôvodnil súd prvej inštancie § 145 ods. 2 CSP a vo zvyšku s poukazom na uvádzané žalobu zamietol pre premlčanie. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o čiastočnom zatavení konania, podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu. Uplatnil si náhradu vzniknutých trov konania, alternatívne navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď na žalobcom uplatnený nárok aplikoval § 103 OZ a posúdil zostatok uplatneného návrhu po čiastočnom späťvzati žaloby za premlčaný. Podľa žalobcu začiatok premlčacej doby uplatneného nároku nemožno stanoviť na deň 21.2.2013, ako to urobil súd prvej inštancie. Premlčacia doba podľa žalobcu začala plynúť najskôr dňa 9.3.2013 za aplikácie § 101 OZ. Absolútna aplikácia § 565 OZ je vylúčená na základe osobitného ust. § 53 ods. 9 OZ, vzhľadom k čomu nemohol byť vo veci aplikovaný ani § 103 Občianskeho zákonníka. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru 8.3.2013, vyzval žalovaných, aby do 10 dní od prevzatia listiny uhradili dlžnú sumu, ktorá v tom čase predstavovala istinu 26.123,65 eur. Žalovaní toto oznámenie prevzali 18.3.2013, márnym uplynutím 10-dňovej lehoty na úhradu splatnej pohľadávky žalobcu dňom 29.3.2013 si žalobca mohol uplatniť pohľadávku v súdnom konaní, a preto uplatnený nárok žalobcu premlčaný byť nemôže. Na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnych skutkových zistení súd nesprávne rozhodol o veci samej a tým pádom aj o trovách konania strán sporu, a preto žalobca v zmysle uvádzaných dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaní v 1.a 2.rade navrhli rozsudok potvrdiť ako vecne správny a uplatnili si nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaní nerozporujú, že v ich prípade boli splnené zákonné predpoklady na platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu. Žalobca si však mal byť vedomý skutočnosti, že plynutie premlčacej doby v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti upravuje § 103 OZ. Z citovaného ustanovenia jasne vyplýva, kedy začala v ich prípade plynúť premlčacia doba. Nie je to odo dňa nasledujúceho po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ale dňom zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa stal zročným celý dlh. Uvedené správne posúdil aj súd prvej inštancie, v dôsledku čoho považujú napadnutý rozsudok za vecne správny.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o čiastočnom zastavení konania, v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

6. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie je zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere a v dôsledku omeškania s platením splátok dlhu žalobca listom z 11.3.2013 nazvaným „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ uviedol, že v zmysle bodu 7.6.1 VOP ku dňu 8.3.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru, ktorého výška predstavovala sumu 26.123,65 eur. Vyzval žalovaných k splateniu celej tejto sumy spolu s príslušenstvom do 10 dní od prevzatia tohto oznámenia.

7. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

8. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

9. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľmi tejto úverovej služby. Nemali by byť pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. OZ, na čo správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie. Aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom (a to aj v prípade, že k uzatvoreniu zmluvy došlo pred 1.1.2008) je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku.

11. Je potrebné zdôrazniť, že v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatenia dlhu, len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva § 565 OZ (do pozornosti napr. rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/288/2016). Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ dopadá na poslednú vetu § 565 OZ tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť. Keďže v danej veci ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, aplikáciu § 565 OZ bolo potrebné uskutočniť v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Nebolo sporné medzi stranami sporu, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatenie bola splátka najneskôr splatná 20.2.2013, nasledujúcim dňom začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, v závislosti od čoho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný.

12. Za situácie, že správne je aj rozhodnutie o trovách konania strán sporu, s poukazom na všetky uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní majú nárok na náhradu trov v súvislosti s podaným vyjadrením k odvolaniu žalobcu, mali plný úspech v tomto štádiu konania, preto im odvolací súd vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu 100% trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).